

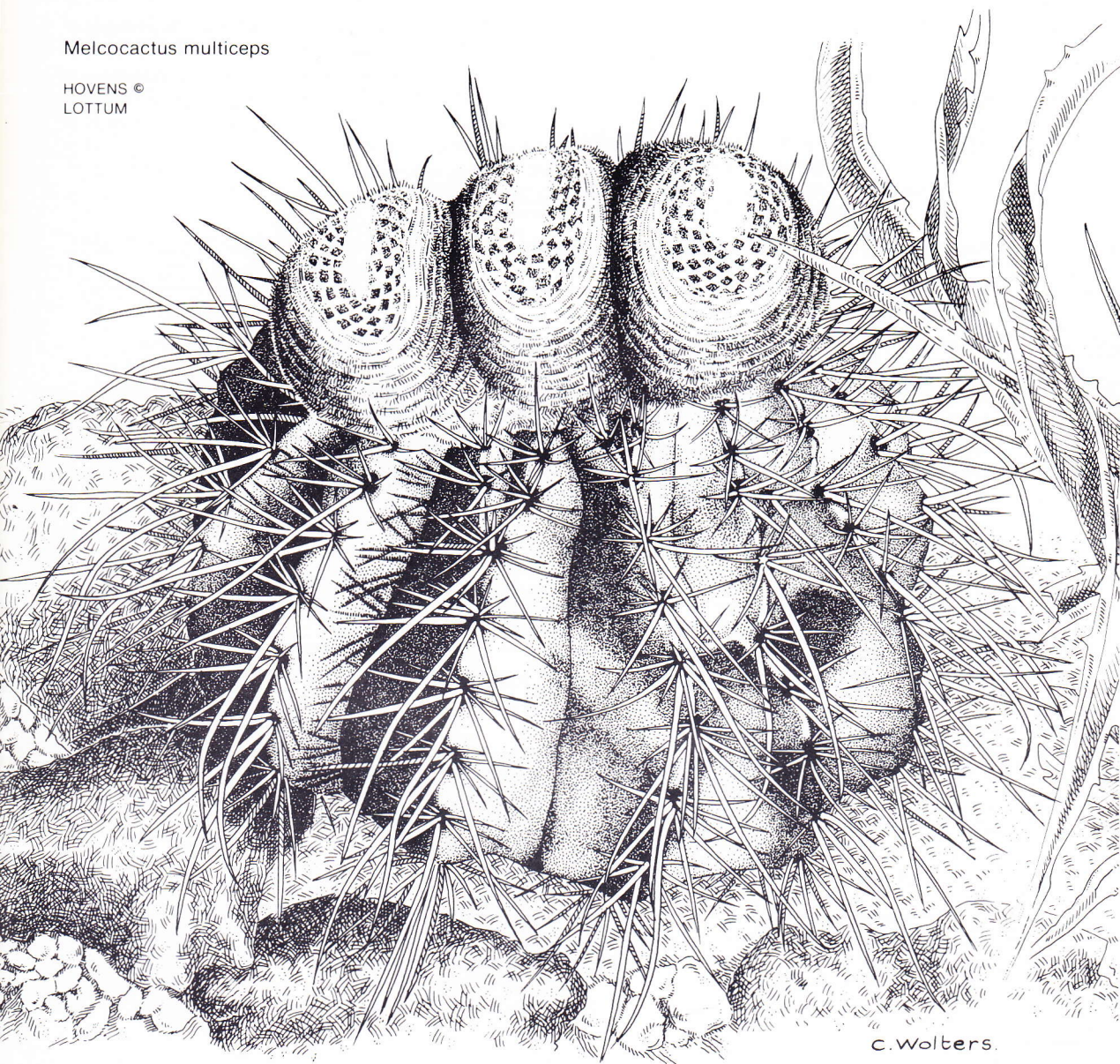
KAKTUS

1984

ARG. 19. — NR. 2

Melocactus multiceps

HOVENS ©
LOTTUM

c. wolters.

KAKTUS udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Bjarne Kjempff, Stordalvej 4, Løvel, 8800 Viborg, telf. (06) 69 93 41
Tryk: C. Nordlundes Bogtrykkeri, 3400 Hillerød

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 100 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemsskab og adresseændringer bedes rettet til kassereren, Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2700 Brønshøj. Giro-nr. 6 57 87 13 - About membership apply to mr. Otto Forum Sørensen.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

15. februar, 15. maj, 15. august, 5. november

Annoncepris: ¼ side 200 Dkr. - Preise für Anzeigen: ¼ Seite 200 Dkr. - Price for ads: ¼ page 200 Dkr.

Selskabets styrelse:

Formand: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, DK-2770 Kastrup, telf. (01) 51 66 06.

Næstformand: Torbjörn Haldammen, PL 2501, S-170 90 Fjärdhundra, telf. 0171 - 915 74.

Ekstern sekretær: Find Aalbæk Madsen, Langedamsvej 11, DK-5500 Middelfart, telf. (09) 41 28 56.

Intern sekretær: Jytte Thybo, Oustrup Fiskeri, Ørre, DK-7400 Herning, telf. (07) 13 61 69.

Kasserer: Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2700 Brønshøj, telf. (02) 94 61 74.

Bestyrer af diateket: Palle Carlsen, Nybyggervej 2, Tåstrup, DK-8410 Rønne, telf. (06) 36 73 25.

Bibliotekar: Erik Holm, Fruehøjvej 36, 2. tv., DK-7400 Herning, telf. (07) 12 32 82.

Redaktionsmedlemmer:

Cees van Ravens, Karisveien 122, N-2013 Skjetten.

Helmut Broogh, Am Beisenkamp 78, Wattenscheid, D-4630 Bochum 6.

Hans Keil, Lærkevej 17, D-2381 Ny Bjernt, Sydslesvig.

Erik Holm, Fruehøjvej 36, 2. tv., DK-7400 Herning.

Georg A. Sydow, Amagerbrogade 299, st. tv., DK-2300 København S.

Redaktør af »Meddelelser fra N.K.S.«:

Find Aalbæk Madsen, Langedamsvej 11, DK-5500 Middelfart.

Bibliotekar:

Erik Holm, Fruehøjvej 36, 2. tv., DK-7400 Herning, telf. (07) 12 32 82.

Larseric Arne, Box 106, S-430 63 Hindås, telf. 0301 - 106 32.

Forsiden viser *Melocactus multiceps*, og som navnet antyder er der mere end et cephalium. Billedet er det andet i en serie på 4 pennetegninger af Carla Wolters. De to sidste følger som forsider i nr. 3 og 4. Se i øvrigt inde i bladet artiklen om Carla Wolters.

Red.

En mærkelig mærkedag

så upåklageligt, at enhver revisor priser sig lykkelig over, at sådanne regnskaber er sjældne. En af vor helts dyder er orden. Det siges fra velinformeret kilde, at fiskene endnu udviser spiseneuroser på Danmarks Akvarium - det er aldrig blevet det samme derude, siden Otto rejste. At være kasserer er ikke umiddelbart alles ønskejob, men det er Ottos. Vi kan prise os heldige over at have et sådant unikum i vor midte. Uden penge intet selskab og uden orden i regnskabet ingen penge. Med Otto er vi så heldig stillet, at ingen økonomiske udsving kommer uventet. Med ham ved penge-kassen kan alle øvrige i bestyrelsen være forsikret om, at den er i de bedste hænder.

Fra alle os skal der lyde et TILLYKKE Otto - vi er glade for, at du også de næste mange, mange år vil tage vare på penge-kassen. Samtidig lidt malurt. Det siges blandt medlemmerne, at Otto slet ikke er medlem. Det er Martha, der er det. Derfor udvides dette tillykke til en tak til Martha & Otto for de foreløbige ti år i bestyrelsen. En englænder kunne her til sidst bedst summere op, hvad vi alle håber og ønsker: Kære Otto - many happy returns!

Peter Brandt Pedersen

Det er ikke hvem som helst, der får sit billede i Kaktus. Normalt er en sådan ære forbeholdt de kære planter. Det er derfor med ublandet glæde, at jeg her kan beskrive en, nej, den vigtigste tusse blandt alle tusser, nemlig Otto Forum Sørensen, vor utrættelige kasserer. Vi har kendt Otto her i bladet siden 1974, og sammen med forfatteren til disse linier er han den eneste tilbageblevne af dem, der genstartede Selskabet i 1974. Nu er der ved at ske noget besynderligt. I juni - helt præcist d. 2., fylder Otto år, vanen tro, men ikke noget helt almindeligt år. Årgang 1914 er ved at blive voksen! Sommeren 1914 var god for tusser. Der var masser af varme. I august sprang et par tyske ukrudtsplanter ud, men disse plus en encore, da vor helt endnu kun var en splejset frøplante i en alder af et kvart århundrede, har ikke stillet sig som en hindring for, at Otto, som en utrolig 70 åring, ikke har ændret sig så forfærdelig meget af ydre - skønt han har smidt et par juvenile og intermedieære torne i toppen, og overhovedet ikke af sind. Ingen der taler med Otto, ville uden disse linier, kunne gætte hans alder. Et godt eksempel for alle os, der endnu ikke har fået passende alder.

Hvert år finder vi Otto i rollen som veloplagt optrædende kasserer med et regnskab, der er ført

Dyrkning af *Gymnocalycium* (2)

Dette er 2. del af en artikel, der startede i KAKTUS nr. 1, 1984.

Problemet med forkert navngivne planter og hybrider skiltet som arter er udbredt i alle kaktus-samlinger. Forkert skilte Mammillaria, Noto-cactus, Rebutia og andre kan findes selv i drivhuse tilhørende erfarne kaktusentusiaster, og i nogle tilfælde har forkerte navne været i brug i årevis og er efterhånden blevet accepteret som korrekte. Dette forhold gælder i ikke ringe grad for slægten *Gymnocalycium*. Kontrol af navnene på nogle arter kan være yderst vanskelig, specielt i tilfælde hvor de oprindelige beskrivelser var enten alt for vage eller, paradoksalt nok, alt for præcise. I sidst nævnte tilfælde kan et specielt navn være blevet givet på basis af undersøgelse af et lille antal planter taget fra en stor og varieret population, så den »officielle« beskrivelse er så snæver, at mange planter udelukkes fra at tilhøre samme art.

Jeg nævner dette problem her, fordi jeg så ofte møder det, når jeg kigger på *Gymnocalycium* i andres såvel som i min egen samling. Der er ikke nogen simpel løsning på problemet; man må forlade sig på sund fornuft og erfaring for at løse det og acceptere, at nogle af de planter, man ikke kan navngive, meget vel kan være hybrider, som vil modstå ens største identifikationsanstrengelser.

Gymnocalycium pungens Fleischer

Læsere i besiddelse af Dr. Ivimey-Cook's glimrende ordbog (eller den lige så glimrende dansk-latinske ordliste i KAKTUS 1974 nr. 1 - 1976 nr. 2 af Otto Forum Sørensen. Red.) ved at *pungens* betyder spids eller stikkende, og det beskriver meget fint denne arts karakteristiske torne, som er ret lange, tynde og strittende. Planten har mange ligheder med *G. schickendantzii*, og som denne blomstrer den almindeligvis fra areoler på siden såvel som fra areoler på toppen. Ribbepuklerne er noget mere skarptkantede end hos *G. schickendantzii*, og planterne er sædvanligvis brunlige, hvor *G. schickendantzii* normalt er grågrøn. Blomsterne kommer villigt og er hvide eller off-white, de ydre kronblade er brunlige på ydersiden. Denne art er meget let at formere fra frø, og frøplanterne er attraktivt plettede af udseende, hvilket dog forsvinder med tiden. Jeg har ingen

oplysninger om plantens hjemsted, men i lyset af dens åbenbare slægtskab med *G. schickendantzii* gætter jeg på, at den kommer fra den argentinske Chaco-provins.

I en portion frøplanter dyrket for nogle år siden fandt jeg en cristataform. Denne er vokset op til en fin plante uden behov for podning, skønt den for nylig har ansat et antal normale sideskud ved jordoverfladen. Cristataformer hos *Gymnocalycium* er efter min erfaring ikke særlig almindelige, selv om der dukker nogle få op fra tid til anden. Denne har endnu aldrig forsøgt at blomstre.

Gymnocalycium schroederianum Van Osten

Denne attraktive lille art blev opdaget for mange år siden, men forsvandt igen så fuldstændigt, at kun Van Ostens beskrivelse overlevede, og der opstod tvivl om, om den mystiske plante virkelig var en ny art. Imidlertid forsvandt denne tvivl ved genopdagelsen af planten i 1960'erne, og den er nu accepteret som værende en fuldt gyldig art. Den kommer fra Uruguay.

Den er ikke ualmindelig i samlinger nu, og den er nem at formere fra frø. Den blomstrer let, allerede mens den er ung, i svage creme eller gullige til off-white farver. Det sker ret tidligt på året.

For oven til venstre: *Gymnocalycium pungens* Fleischer. Bemærk de talrige lange, spidse torne og de knopper, der ses på flere areoler.

For oven til højre: *Gymnocalycium pungens* Fleischer, cristataform. Nederst til venstre ses nye sideskud med normal vækst.

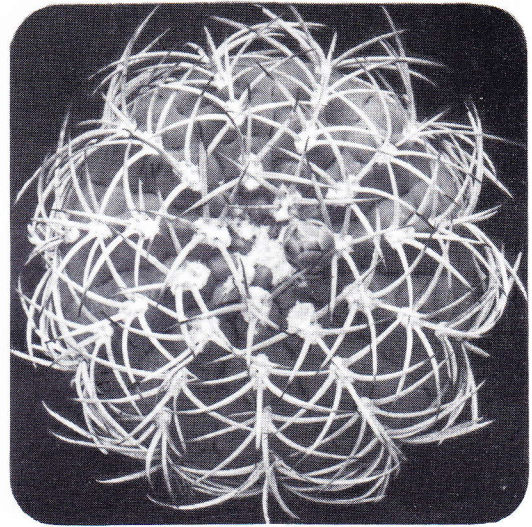
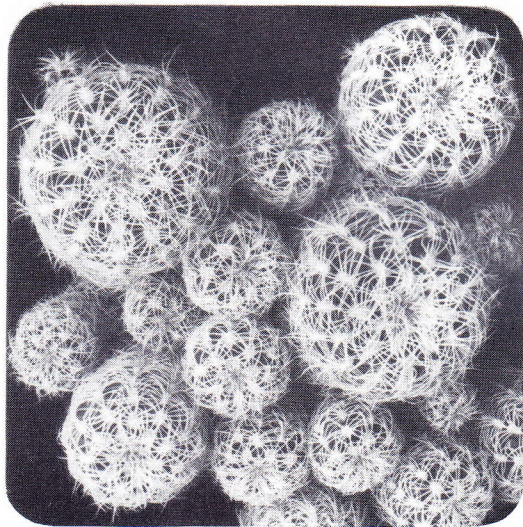
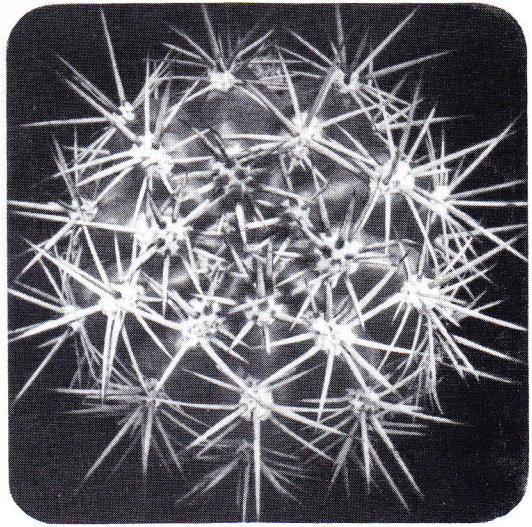
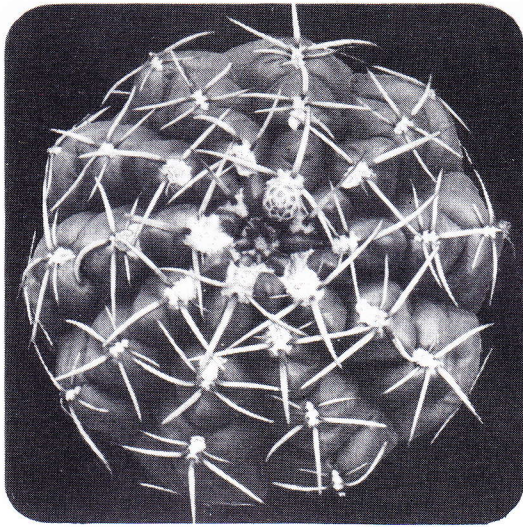
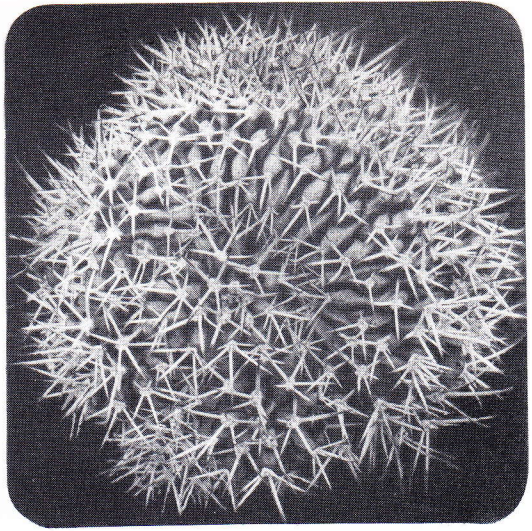
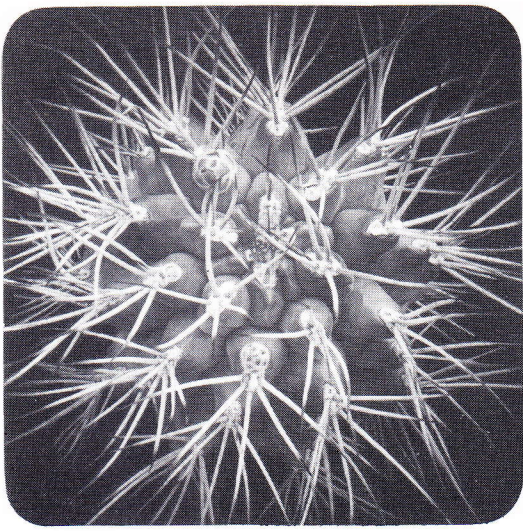
Midsten til venstre: *Gymnocalycium schroederianum* Van Osten. En fire år gammel frøplante med knopper. De hvide uldtotter sidder på areoler, der har blomstret.

Midten til højre: *Gymnocalycium horridispinum* Frank. En tre år gammel frøplante med en diameter på cirka fem cm.

Nederst til venstre: *Gymnocalycium bruchii* (Speg.) Hosseus. En lille gruppe fremavlet af et lille sideskud i løbet af to år.

Nederst til højre: *Gymnocalycium pugonacanthum* Backeberg. En kraftigt tornet plante med knop.

Fotos: Helmut Broogh

Gymnocalycium horridispinum Frank

Dette er en aldeles glimrende art, som kan anbefales stærkt til enhver kaktussamling. Ved første øjekast er den så særegen, at man måske ikke engang tager den for en *Gymnocalycium* (jeg kender eksempler på, at den er blevet antaget for at være en *Ferocactus*), men ved nærmere eftersyn ser man, at den på mange måder ligner *G. multiflorum* og *G. monvillei*, skønt den i modsætning til disse har kraftige, lige torne, som står lige ud fra planten. Den er noget mørkere grøn end de to andre arter og fremkommer med en meget smuk lyserød blomst. Unge planter blomstrer villigt, og da arten er let at formere fra frø, burde den blive meget populær blandt samlere i nær fremtid, i det omfang frø er til at få fat på.

G. horridispinum kommer fra Salcasate i Cordobaproinsen i Argentina og blev først beskrevet af Gerhart Frank i 1963. Frank angiver blomsterfarven til enten »purpur-pink« eller hvid med en violet-pink rand. Selv har jeg kun set planter med helt lyserøde (pink) blomster.

Gymnocalycium bruchii (Spegazzini) Hosseus

Der er stadig en del kontroverser over denne art på grund af det mærkelige faktum, at Spegazzini oprindeligt beskrev en *Frailea bruchii*, som nu af de fleste autoriteter holdes for at være identisk med *G. bruchii*, og Vaupel navngav en *G. lafaldense*, som nu anses for at være den samme plante. I dag er begge navne almindelige i brug i samlinger, og forvirringen bliver forstærket af, at det er en meget variabel art. I min egen samling har jeg et halvt dusin former af den, som viser tydelige forskelligheder i tornedragten, og som har tilskyndet nogle besøgende til at argumentere for, at den ene eller den anden form skulle være den »ægte« *G. lafaldense* i sammenligning med *G. bruchii*. Denne art belønner en god behandling. Den former villigt store grupper af tæt pakkede små hoveder og kan bedst lide en flad skål, hvori den har god plads til at brede sig. Den er så villigtblomstrende, at jeg har haft små et år gamle frøplanter i blomst. Blomsterne er almindeligvis hvide med et violet-pink skær, men kan også være meget stærkere farvet: mørk pink eller violet-pink. Den er en meget tidlig blomstrer i mit drivhus. I februar viser knopperne sig, og blomstringen begynder som regel i slutningen af marts eller i begyndelsen af april. Foruden frøformering er formering ved stiklinge en god mulighed. De små sideskud kan forsigtigt frigøres, ofte med rod, og de kan plantes straks, hvorefter de hurtigt etablerer sig.

Gymnocalycium bruchii er særegen for slægten, fordi den danner disse store grupper af små hoveder, og fordi den har mange torne (cirka 20 per areole hos de fleste former) og på grund af dens karakteristiske små blomster. Backeberg adskilte den fra hans *G. albispinum*, som helt sikkert kun er en varietet af *G. bruchii* med ekstra lange torne. Dr. Schütz placerer *G. bruchii* og *G. albispinum* i en speciel sektion (*Lafaldensia*) i hans subgenus *Ovatisemineum* på grund af deres store frø.

G. bruchii kommer fra den argentinske provins Cordoba. Spegazzini fandt den ved Alta Gracia og Vaupels plante kom fra La Falda.

Gymnocalycium pugionacanthum Backeberg

Hvor meget jeg end respekterer afdøde Curt Backeberg's energi og værdsætter hans udtømmende arbejde på Cactaceae, beklager jeg hans uslukkelige tørst efter at navngive nye arter, hvilket førte ham ind i en del absurditeter. I dette tilfælde har vi en plante af ukendt herkomst, som Backeberg studerede på grundlag af importerede planter, der skulle være indsamlet af Fechsner muligvis i Cordoba, Argentina. Backeberg offentliggjorde sin beskrivelse i sit sidste værk, das Kakteenlexikon i 1966, men kommenterede ikke dens slægtskab til andre arter. Efter min mening havde det været klogere af ham at henføre planten blandt *G. hybopleurum*'s varieteter, skønt jeg må indrømme, at jeg ikke er botaniker, så jeg kan ikke hævde, at ovenstående er en ekspertudtalelse. Ikke desto mindre viser en sammenligning af de originale beskrivelser af *G. hybopleurum* og *G. pugionacanthum* ikke noget håndgribeligt, der taler for en skelnen mellem de to. Ribber, torne og blomster er beskrevet næsten identisk. Hvis man kigger på selve planterne finder man ikke noget mere iøjnefaldende end det, at *G. pugionacanthum*'s torne er lidt kraftigere end på planter skiltet *G. hybopleurum*. Dette forekommer at være et noget spinkelt grundlag for at skelne arter!

Der er ikke nogen problemer med at dyrke denne plante. Den blomstrer villigt med hvidlige blomster, der har et rødligt skær i svælget. Som hos *G. hybopleurum* er de ydre kronblade brunligt grønne på ydersiden med en lyserød spids.

(fortsættes)

E. W. Putnam

(oversættelse: Erik Holm)

Julmöte hos Sydsverigekretsen

Sydsverigekretsen av NKS avslutade året riktigt ståndsmässigt med ett »julmöte«, där varken planter eller förtäring saknades.

Lokalen var vald med inspiration från Själlandskretsens numera berömda möteslokal. Ett stort växthus med »fullvuxna« Palmer, Ficusarter, Eucalyptus och naturligtvis kaktusar. Denna inspirerande lokal fick vi låna gratis av *Blomster-Palettens* ägare Bengt Mårtensson.

Då alla 40 deltagarna var samlade inleddes mötet med en rundvandring i den tropiska växtligheten med Bengt som guide. Därefter satte vi os vid borden som stod dukade mitt i »djungeln«, och efter rundvandringen smakade landgångarna fint.

Nu närmsde sig mötets höjdpunkt, auktionen. För att få riktig fart på budgivningen hade vi engagerat vår ordförande Peter, som ju i både Danmark och Sverige är världsberömd som auktionsutropare. Många planter bytte ägare till priser som gav kretsen ett fint kassatillskott och det fanns allt från små Lithopsfröplanter till stora Ferocactus. Under kaffet följde en liten utlottning, där priset var en låda planter, mest fröplanter av verkligt intressanta arter.

När vi till slut gav oss hemåt var de flesta väl lastade med nyförvärvade planter, som det nu gäller att hitta plats till i trånga växthus och välfyllda fönsterkarmar.

Kjell-Erik Nilsson
Sydsverigekretsen

Ett av borden mitt i den tropiska »djungeln«.

Ny plantlista!

Vår nya plantlista är redan klar!

Har du inte fått den? Beställ den genast!

Välj bland över 300 olika arter.

27 Echinocereus, 35 Lobivia, 50 Rebutia...

SUCKULENTA

PL 2337, 170 90 Fjärdhundra
Telefon 0171 - 915 74

Kærlighed ved første blik

Læserne har sikkert bemærket de smukke forsider på de to hidtil udkomne KAKTUS i 1984. Vi har overtalt kunstneren til at fortælle lidt om sig selv, sin kunst og sin tilknytning til kaktus.

De to sidste 1984-forsider er også tegnet af Carla Wolters, og forhåbentlig kommer vi til at se endnu mere til hendes fremragende tegninger.

Må jeg præsentere mig selv. Mit navn er Carla Wolters, og jeg er 20 år gammel (født 17/3/63). Jeg bor i en lille landsby, der hedder Buggenum i det sydlige Holland. Jeg studerer på kunstakademiet. Studiet tager 5 år, og jeg er på tredje kursus i den grafiske del. Tegning har været en hobby for mig, lige siden jeg var barn, og nu kan jeg (måske) gøre det til en levevej. Jeg rejser frem og tilbage til skolen 3 timer hver dag.

Nu vil jeg gerne fortælle lidt om min kaktushobby. Det begyndte i al uskyldighed i 1976, da kaktus for alvor kom på mode i Holland. Jeg fik nogle kaktus, som jeg forsøgte lidt, men da de blomstrede i foråret, stod det klart for mig, at disse skønheder ville få en stor plads i mit hjerte. Siden har jeg aldrig mistet interessen for dem, faktisk er min kærlighed vokset med feberagtig hast, og nu har jeg dem altid i tankerne. Samme år (jeg var 13) blev jeg medlem af »Succulenta« (det hollandske selskab, red.) og senere begyndte jeg også at abonnere på *K.u.a.S.* (det tyske kaktus-blad, red.) og på et belgisk tidsskrift. I begyndelsen samlede jeg i vindueskarmene. Snart blev et træ-drivhus på 10 kvadratmeter stillet op i haven, men efter et par år var det overfyldt og nedslidt. I februar 1983 fik jeg et dejligt aluminiumsdrivhus. Det måler 8×3 meter, og jeg har plantet kaktusserne frit ud. Det er forbavsende så hurtigt de gror i forhold til potteplanter. Denne sæson har været succesfuld takket være det gode vejr. Mine interesseområder er slægten *Gymnocalycium* og de pragtfulde, farverige brasilianske kaktus blandt hvilke Melo'er og Disco'er er de mest attråverdige. Disse planter gror i såkaldt »Steenwol« (stenuld eller rock-wool) normalt brugt som isoleringsmateriale til boliger, men med held også som gromedium for f.eks. tomater. Strukturen fremmer vandoptagelsen, og pH-værdien er neutral. Materialet er perfekt til fugt-elskende kaktus, og det blev introduceret i

kaktus-verdenen af Hovens (Mange KAKTUS-læsere kender Hovens og hans gartneri fra vore Holland/Belgien/Vesttyskland-ture. Red.).

Nu lidt om min forbindelse med Hovens. Jeg har kendt ham gennem temmelig lang tid, da jeg regelmæssigt har købt kaktus i hans gartneri. Hans venlighed slog mig med det samme, og efterhånden blev vi gode venner. Ved en tilfældighed så han mine kaktusbilleder (malerier) og blev meget forbavset. Efter sin første tur til Brasilien i 1981 bad han mig om at tegne disse brasilianske juveler (hvoraf nogle var nye arter), og så lavede vi en aftale. Hvert år udgiver vi fire tegninger, men jeg kan ikke lade være med at tegne flere. Det er så galt fat, at jeg føler et stærkt behov for at tegne hver dag. Takket være Hovens' stimulerende entusiasme har jeg nu nået den standard, jeg ønskede. Foruden pennetegninger laver jeg mange malerier efter fotografier. Mange finder dem mere livagtige, men reproduktioner af dem er dyrere. Derfor valgte vi at udgive pennetegninger.

Det tager mange, mange timer, for det meste en

uges arbejde (eller mere) og lidt tålmodighed at lave mine tegninger. For det meste arbejder jeg ud fra gode dias og fotos, og hvis det er muligt, studerer jeg selve planten, men, da jeg tegner over naturligt størrelse, er dias mere velegnede til mit formål end planten alene.

Jeg arbejder nu hver lørdag og i ferier hos Hovens. Det er fantastisk at arbejde der. Jeg ser frem til det hver uge.

Jeg håber, at I nu har fået et indtryk af en fjernboende kaktustosse, som har den samme hobby som I, og hvis tilbedelse og beundring for disse storartede skabninger ikke kan udtrykkes i ord. Måske kan jeg gøre det ved hjælp af mine tegninger. En hyldest til naturen!

Venlig hilsen

Carla Wolters

(Oversættelse: Erik Holm)

Hvordan man på ca. 8 timer »formøbler« 2200 kr.

- En beretning fra kaktusturen, foråret '83.

Sådan en kaktustur kan være mange ting, og man kan se på den med forskellige øjne. Man kan se på den, som en tur, hvor man møder gamle og nye kaktusvenner fra hele Danmark, plus de mest aktive syd for grænsen. Og man kan tage med for at se de store og virkelig flotte privatsamlinger, der findes på de fleste af de gartnerier, som bliver besøgt. Jeg tager med på turen for de gamle og de nye venners skyld og så for at købe kaktusser. Her kan man finde masser af planter, som man ikke ser i gartnerierne hjemme i Danmark. Priserne er nok lidt dyrere end herhjemme, men så tænker jeg: »Den må du hellere købe, for de fire gange du har sået den, da blev det ikke til noget, og når du nu har købt den der, så har du den da«. Og hva' Søren, enten man har få penge i banken eller meget få, kan da være lige meget, »renterne« kommer jo også ved kaktusser.

Turen 1983 var i Bededagsferien, og vi var ca. 40 forventningsfulde og købelystne sjæle, der forlod Fredericia ved så-godt-og-vel 23-tiden. Der var en enkelt »smøler«. Køreturen i sådan en bus er ikke særlig sindsoprivende, heldigvis da, de fleste prøver at få sovet for at være friske til om morgenen, når det ved ca. 9-tiden går løs ved det første gartneri. Her er det konen, der er boss og det har de så opkaldt gartneriet efter, siger Ib Holm. I gartneriet er der en hel del sukkulenter, som mange af rejsedeltagerne køber med stor interesse (begærlighed), der er dog også mange andre spændende ting, små fine Mammillariaer og en hel del Euphorbiaer, som også vil tage sig godt ud i en

samling. Jeg køber for 350 kr. og har planlagt at købe mest ved gartneri nr. 4 Hovens. Gartneri nr. 2 Lakerveld, er for os et nyt sted og det er ikke ret stort, men ejerens hollandske træsko var store, mindst nr. 52, så han kunne trygt gå rundt mellem alle kanalerne. Udvalget af planter indeholdt en hel del Sulcorebutier, som jeg bed på og som jeg måtte slippe ca. 150 kr. for. Herfra videre til næste gartneri, som er et af turens højdepunkter, De Herdt, som ligger i Belgien. Her er der næsten alt hvad man kan begære, priserne er nogenlunde rimelige og planterne er tip top. Her er mange »perler«, så det eneste der begrænser mine indkøb er pengepungen. De fleste tager en tur gennem gartneriet, og går så hen og betaler, og når de så har betalt, så går de en tur til for at få tiden til at gå og køber så igen og betaler igen. Jeg garanterer, om vi så fik en hel dag sådan et sted, var der altid nogle der »fandt« noget nyt og spændende. Mine efterladenskaber var her 600 kr. og en tom flaske. Næste dag er det Hovens i Nr. Lottum det gælder, og her er det jeg vil »fyre« flest penge af. Ved indgående studier af plantelisten fandt jeg en hel del Neochilenier og Neoportier, som jeg synes er spændende og som har nogle meget smukke blomster.

Andre »tusser« som Wilcoxia, Pyrrhocactus, Escobaria og så nogle af mine yndlingsplanter, Parodia, kommer også over i min indkøbskasse. Desværre søgte jeg forgæves efter en *Aztekium ritteri*, jeg vil så gerne have et eksemplar på egen rod, måske lykkes det i år. Så farvel til gartneriet

Hovens, hvor jeg godt kunne have brugt mere tid og flere penge end de 800 kr., som jeg købte for. Eftermiddagen går til Tyskland, til Vermaseren, hvor det er et nyt gartneri. Sidste år var vi i det gamle og som jeg synes var meget hyggeligere. Det her er i Oberhausen-Alstaden og det er her det sker nu, et mægtigt salgsdrivhus stopfyldt med spændende og interessante planter og til overkommelige priser. Atter prøver jeg at slukke mit plantebegær og køber endnu nogle *Sulcorebutia*er og flere små *Mammillaria*er. Jeg fik også et kig ind i et af de mange drivhuse, og så her så utrolige mængder af kaktusser, at det faktisk skal ses ved selvsyn. her var dog det sted, hvor jeg købte mindst, 150 kr., men det laver jeg om på i år. Det sidste sted der skal besøges, er (Kaktee-Katze), et lille pænt gartneri, hvor jeg erhverver mig en podet *Uebelmannia pectinifera*, desuden »fandt« jeg en *Encephalocarpus strobiliformis* i blomst og en *Pelechophora valdeziana* ligeledes i blomst, og disse to pragtstykker kunne jeg ikke lade forblive på tyske hænder. Farvel til Kakteen-Katze og 250 kr. og så hjem til hotellet for at få pakket alle de kasser med »tusser« ned i een stor kasse, for det hele skal jo fylde mindst muligt, når vi allesammen skal have plads til vores indkøb, både af planter og våde og tørre varer fra Poetch.

Alt går vel gennem tolden, der er ingen syndere og vi er i Fredericia til den fastsatte tid, så dem fra »østblokken« kan nå deres tog. Farvel til disse og alle jyderne, jeg er eneste fynbo og har bilen stående her i Fredericia. Hjem til Allesø og jeg når at få pakket alle tusserne ud inden jeg går til ro. 136 stk. blev det til, kun to dubletter, *Mammillaria houdeana*. 135 yderst vellykkede indkøb, ikke store kaktusser, men mange sjældenheder, som det er en glæde at betragte, hvergang man er en tur gennem »driveren«.

En ting er sikkert. Jeg skal med på sådan en tur hvert år, for den glæde som jeg føler ved at gå og købe kaktusser, den glæde jeg føler ved at være sammen med »ligesindede« venner og den fryd det er at se de forskellige privatsamlinger på gartnerierne, den vil jeg nødig være foruden. Jeg kan trygt sige, at de medlemmer, som ikke har været med på en Tysklands-Belgien-Hollandstur, de er gået glip af meget og de har noget til gode. Tag med for jeres egen skyld og for andres, og hvad får man for de ca. 900 kr. turen koster? Jeg ved det, jeg har været med og jeg skal fortsat med.

Til slut en hjertelig tak til Erik og Ib Holm og Peter Brandt, som tilrettelægger det hele hver gang. Vi ses!

Gunnar Ravn

Det kommer an på dette ene dias!

»Et billede siger mere end tusind ord«, siger et gammelt kinesisk ordsprog. »Den der fotograferer ser mere af livet«, lover reklamen i vore dage. Hvorom alting er: med foråret kommer igen de lyse, solrige dage, som bringer kaktus og andre sukkulenter i blomstring og vækst og snart nærmer sig også ferietiden. Kameraerne bliver hentet frem fra »vintersøvn«. År for år, og overalt sker det.

Mange millioner optagelser bliver taget hvert år og glæder som lysbilleder eller fotos. Hele familien har andel deri og også venner og bekendte får sjov ud af det.

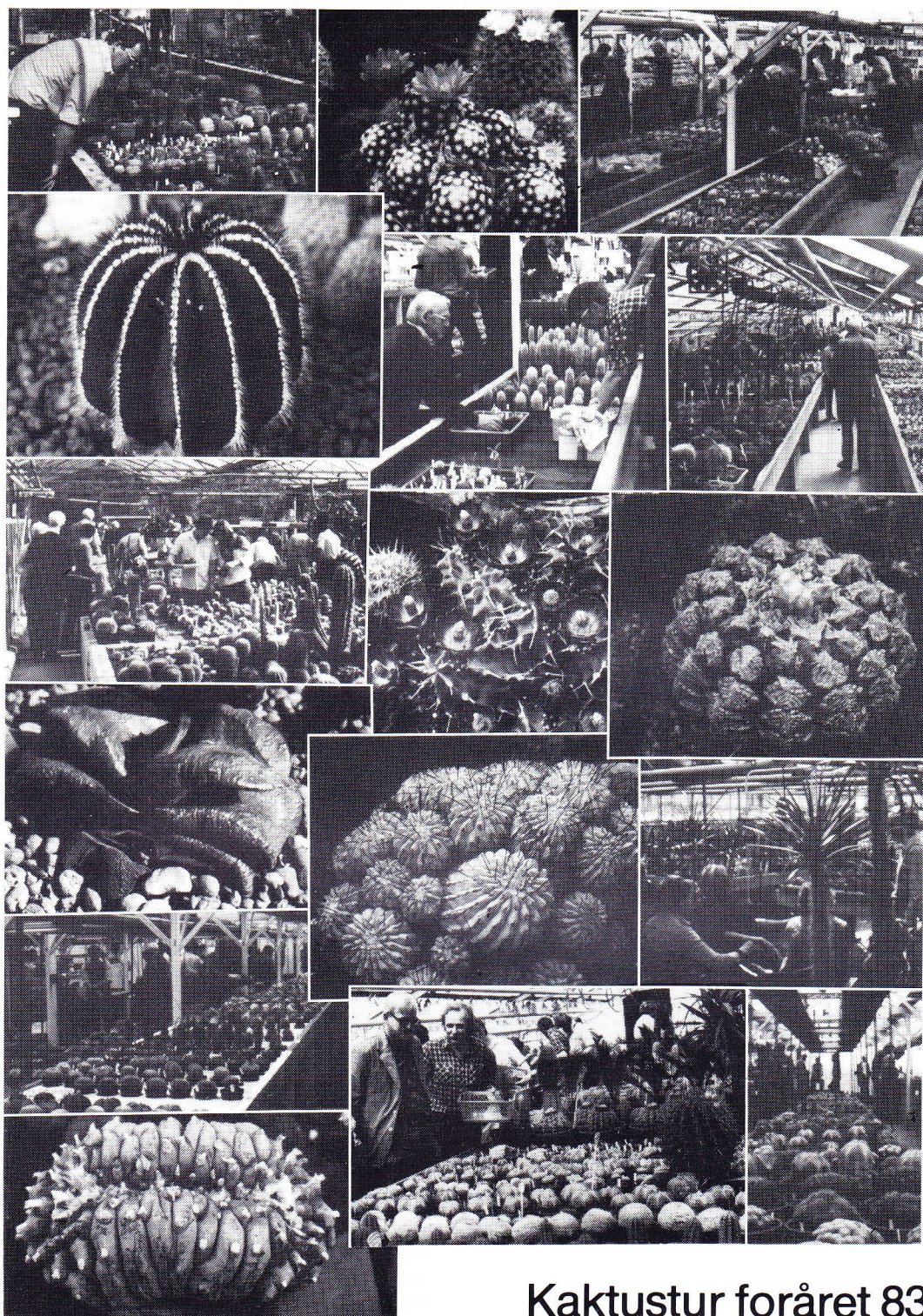
Som regel betaler man allerede når man køber farvefilmen for fremkaldelsen. Altså må filmen gå postvejen til fremkaldelsesanstalten. Og jeg siger endnu engang: Mange millioner går denne vej! og mange af disse kommer aldrig mere tilbage.

Ved postvæsenet og på fremkaldelsesanstalten arbejder også kun mennesker. Som dig og mig. Hvad der kan ske med dem undervejs er aldrig til

at forudse for nogen. Tabet er næsten altid uerstateligt og det er meget bittert. Den der en gang har gjort denne erfaring, ved hvad jeg snakker om. Enhver af os andre kan uden tvivl lige så godt komme ud for det. Det er temmelig sikkert. Man kan så skrive til fremkaldelsesstedet og håbe at det lader sig gøre at genfinde filmen. For at kunne finde den forlanger man temmelig nøjagtigt angivet hvad der findes på filmen, for at man eventuelt kan finde den. Den der altså har gjort passende notater kan måske hjælpes. Man kan også sætte en eftersøgning i gang hos postvæsenet. Men også her forventer man af dig at du uden undtagelse kan angive hvad der er at se på filmen. Det kan man kun, når man laver passende omhyggelige notater over hvad man har fotograferet. (Det gør jeg altid som professionel).

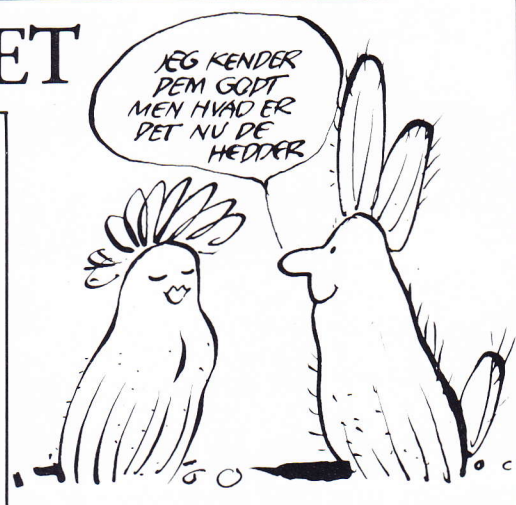
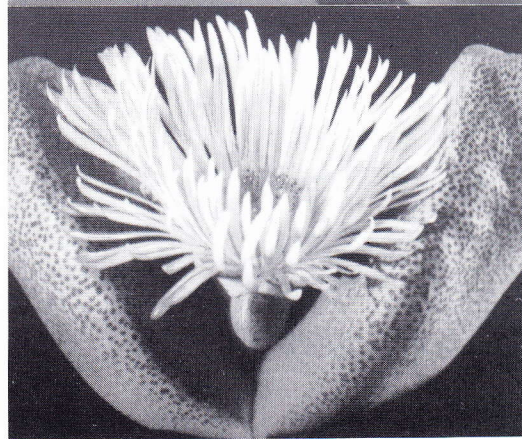
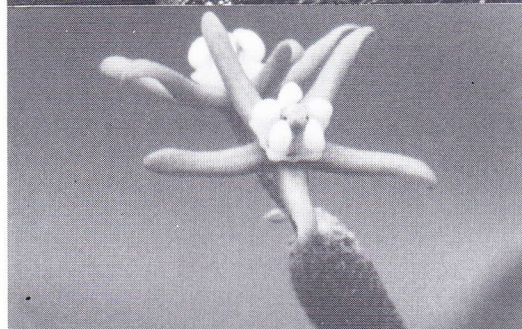
Praksis viser at mange film er tabt for altid, når de

fortsættes s. 41

Kaktustur foråret 83

MINI PORTRÆT

Crassula streyi

En særdeles nem sydafrikaner. Skal stå så lyst som overhovedet muligt, da den ellers let bliver ranglet. Sammen med sin nære fætter, *C. multicaeva*, kan den godt anvendes som ampelplante. Tag hele tiden nye stiklinger, som let slår rod, og plant potten tættere og tættere til. På den måde skjules det ranglede og helhedsindtrykket bliver såre tiltalende.

Sarcostemma socotranum

Tilhører familien Asclepiadaceae. Som navnet antyder kommer den fra Øen Socotra. Det er en hængende/krybende plante med bladløs, blyantstykt stængel. Bliver op til 1,5 m lang. Blomsterne er små og ubetydelige, men smukke når man kommer tæt på. Ca. 1 cm i diameter. Dyrkningen volder ingen problemer, den kan tåle masser af vand om sommeren.

Pleiospilos bolusii

Slægten tilhører den højsukkulente ende af Mesembryanthemaceae og har ligesom de fleste af disse hjemme i det sydlige Afrika. *P. bolusii* blev opdaget i 1870 af botanikeren Henry Bolus, der har beskrevet omkring to trediedele af de 35 kendte arter af Pleiospilos. Planten består af et til to par tykkødede blade, 4-7 cm lange og tæt besat med små mørke pletter. Planten er let i kultur, blot den ikke holdes for fugtig. Den har sin væksttid sidst på sommeren og blomsterne kommer sent om efteråret. De er store og gule og de åbner sig hver eftermiddag over flere dage, når solen skinner. Farven skifter efterhånden fra gul til orangefød.

Aylostera albiflora

Denne lille sirlige blomsterkanon bliver kun 2,5 cm i diameter, men ved sideskud danner den grupper.

Tornedragten er hvidlig, midtertornen dog brunlig ved basis.

Som navnet antyder er blomsten hvid, 2,5 cm i diameter med en rosa midterlinie.

Pod aldrig *A. albiflora*. Den deformerer, og det er slet ikke nødvendigt!

A. albiflora er uhyre nem at dyrke både i drivhus og karm, og blot man husker en kølig og tør overvintring, skal den nok kvittere med masser af blomster.

Man bør (som hos mange andre beslægtede arter) sørge for altid at have et eller flere mindre eksemplarer. For det første klæder det ikke altid, hvis gruppen bliver for stor. For det andet ser man ofte at gamle grupper stagnerer, bliver grimme og glemmer at blomstre så rigeligt som mindre eksemplarer. Endelig er sådanne store klumper glimrende skjulesteder for alskens kryb.

Formering ved stiklinge er at foretrække med mindre man er 100 procent sikker på begge forældre (den er selvsteril). Der forekommer alt for mange hybrider i vore samlinger af *Aylostera* og *Rebutia*, så skal du formere, brug da stiklinge (det er hurtigere) eller køb frø fra anerkendte firmaer.

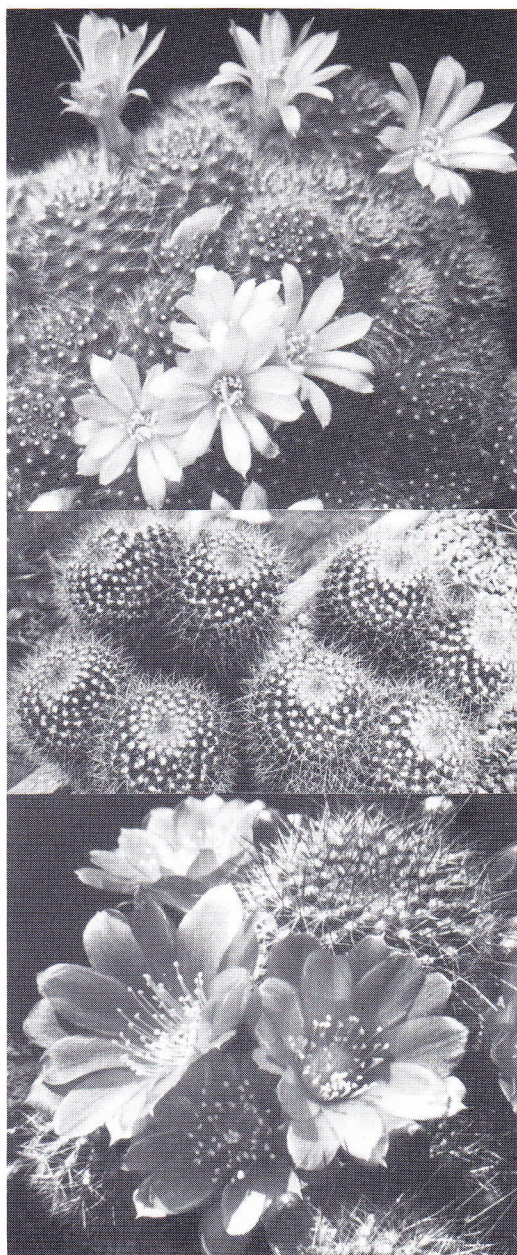
Mammillaria fuscata

Denne *Mammillaria* fra Mexicos centrale højland vokser i begyndelsen kugleformet, men bliver efterhånden langstrakt. Ofte deler den sig dichotemisk, som det er tilfældet med den afbildede plante. Dichotemisk deling findes hos en del *Mammillaria*er, blandt andet altså hos *M. fuscata* og hos *M. parkinsonii*, *M. crucigera*, *M. hidalgensis* og mange andre. Sagt i al korthed går fænomenet ud på, at vækstpunktet deler sig i to selvstændige vækstpunkter. Ofte er delingen meget regelmæssig, således at planten først har et, derefter to, så 4, 8, 16 o.s.v. vækstpunkter. Planten på billedet voksede efter denne regel indtil i sommer, hvor den startede med 8 hoveder, men nu er det ene kommet foran de andre med delingen, så den en overgang vil have 9 vækstpunkter.

M. fuscata har talrige gyldne randtørne og 4-6 1-3 cm lange gulbrune midtertørne. Blomsten og frugten er purpurfarvede, frøene lysbrune.

Aylostera kupperiana

(Synonym *Rebutia k.*) viser os et andet yderpunkt i slægten. Den har selvfølgelig de samme gode egenskaber, men udseendet er noget anderledes.

Den bliver lidt større, 3 cm, og er indhyldet i bløde tørne. Randtørnene er 0,5 cm lange, hvide med brune spidser. De 1-3 midtertørne er 1,2 cm lange og helt mørkebrune. Blomsterne har en kraftig, rød farve, ja, de udsprungne knopper er nærmest sortrøde. Blomsterne er 3,5 cm i diameter og har et lysgrønt svælg. Overvintring lidt varmere end den forrige: 4°C.

CEREOPEGIA

-ender ikke ved *Cereopegia woodii*!

Cereopegia woodii findes formentlig i de fleste hjem. Folk, der besøger mig, bliver oftest ganske forbavsede, når de finder ud af, at den fantastisk blomstrende plante de beundrer, viser sig at være en slægtning til *Cereopegia woodii* L.

Formålet med denne artikel er at præsentere nogle af disse slægtninge.

1. *Cereopegia africana* R. Br.

Hjemsted: E.-Cape. Denne flerårige plante er en af arterne med rodknold. Dens stængler er et-årige. Rodknolden kan opnå en størrelse på ca. 50 mm i diameter. I kultur undertiden endnu større. *C. africana* blomstrer let og er nem at dyrke.

2. *Cereopegia ampliata* E. Mey.

Hjemsted: Transvaal, Natal, E.-Cape. *C. ampliata* er en art med trævlerødder. Stænglen kan - i kultur - opnå en længde på 2 m eller længere og har ingen eller reducerede blade. Blomsterne er 2,5 - 5 cm lange og grønlig. De fremkommer i vores del af verden fra august og fremefter. *C. ampliata* er ikke særlig vanskelig at dyrke.

3. *Cereopegia bulbosa* Roxb.

Hjemsted: Indien. En art med knold og et-årige stængler. Bladene er ganske variable, fra runde til aflange. Det er en temmelig vanskelig art. Den kræver varme og et tørt skyggefuldt sted. Jeg har dyrket denne art fra frø i to år og så døde den på grund af et øjeblikks forsømmelse. Særligt efterår og forår kræver denne art fintfølelse påpasselighed.

4. *Cereopegia crassifolia* Schltr.

Hjemsted: Syd-afrika. Endnu en art med trævlede rødder og et-årige stængler. Bladene er runde, lancetformede eller aflange.

Denne art er ikke let at have med at gøre. En smule kulde og væde i et par dage bevirker hurtig og fuldstændig forrådnelse. Især om foråret, når de nye stængler skal til at udvikle sig, kan der opstå skæbnsvangre skader.

5. *Cereopegia gemmifera* K. Schum.

Hjemsted: Ghana, Togo. Arten har meget til fælles med en anden almindelig art fra tropisk Afrika, nemlig: *C. nilotica*. Videre undersøgelser kan føre til den slutning, at den meget let kan være identisk med denne. Den er nem at dyrke. Stænglerne vokser livskraftigt i vores drivhus, når de gives de rigtige betingelser: et relativt varmt og skyggefuldt sted.

6. *Cereopegia sandersonii* Hook. fil.

Hjemsted: S.-Afrika. Dette er en temmelig almindelig art, men meget varierende. Dens blomster varierer i størrelse og farve. Den er let at have med at gøre og blomstrer til overflod.

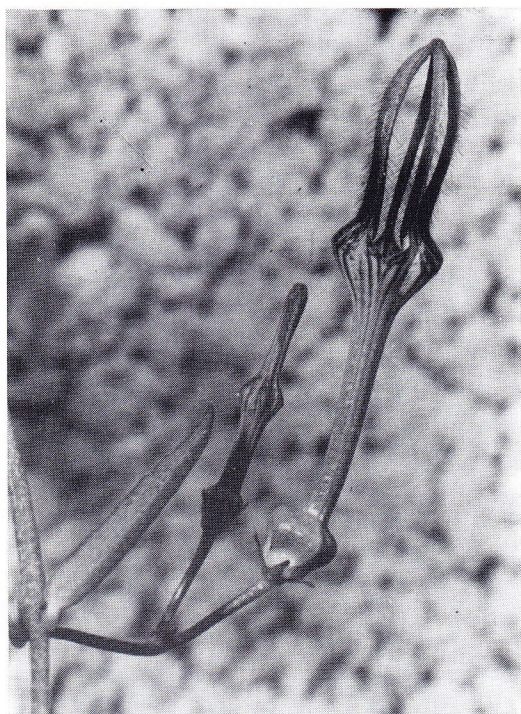
7. *Cereopegia somalensis* Chiov.

Hjemsted: Kenya, Tanzania. En sjælden plante med trævlet rodstock og snoede stængler. Jeg har dyrket denne art fra frø og det er lykkedes for mig, at få den til at blomstre før den døde. Den kræver et tørt og varmt opbevaringssted. Planten er meget vanskelig i kultur og det er en skam, eftersom det er en yderst attraktiv art.

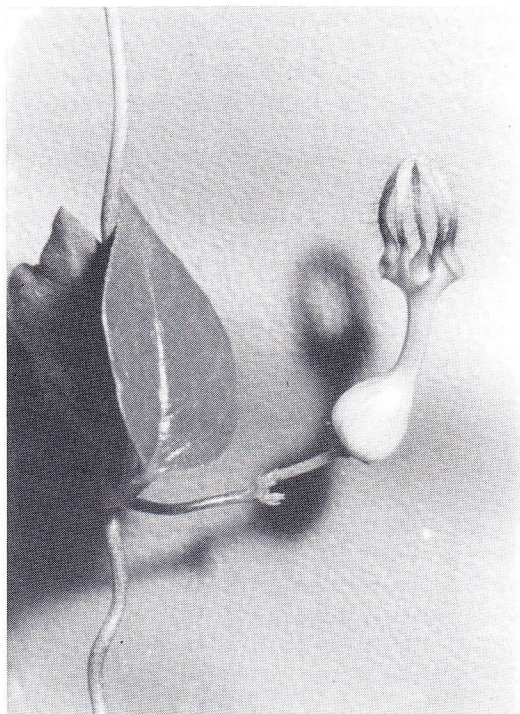
8. *Cereopegia volubilis* v. *barringtonii*

Hjemsted: Tropisk Afrika. Temmelig almindelig, måske bedre kendt som *C. barringtonii*. I modsætning til *C. volubilis* v. *volubilis*, som ikke er særlig nem at dyrke, klarer denne art sig godt i vore drivhuse, hvis man udviser en smule omhu i pasningen af den.

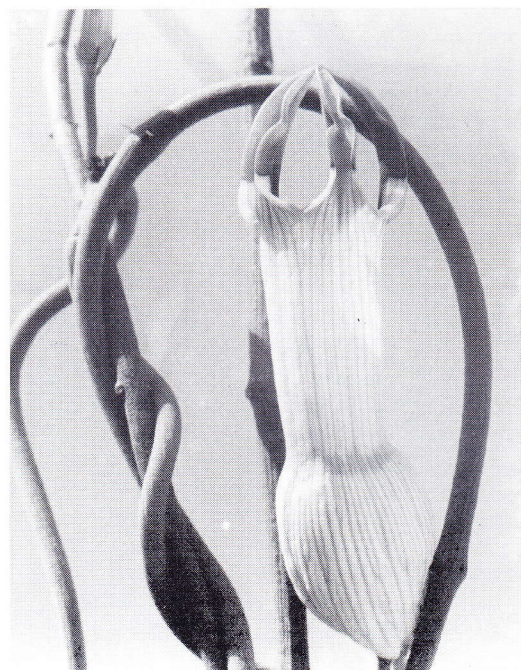
En generel metode at dyrke *Cereopegia*er efter er det ikke muligt at give. Det eneste, de alle har til fælles, er at de ikke bryder sig om direkte sollys. De kræver et lyst sted uden at blive placeret lige midt i solen. På deres oprindelige voksesteder gror de alle i skyggen af buske, græsser, etc. En anden retningslinje er jordens fugtighed, men det er lettere sagt end gjort. De kræver om sommeren en god portion vand, dog må de ikke ligefrem soppe i det. De tropiske arter er generelt sværere at dyrke,

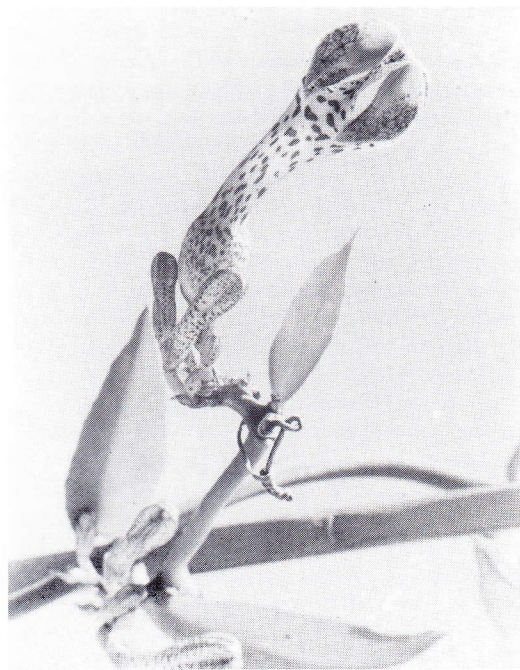
1. *Cereopegia africana* (Wim Manders fot.)

3. *Cereopegia bulbosa* (Wim Manders fot.)

2. *Cereopegia ampliata* (Wim Manders fot.)

4. *Cereopegia crassifolia* (Wim Manders fot.)

da de kræver et meget varmt sted og mindre vand. Disse betingelser er imidlertid også de bedste for uldlus, som kan skade planterne alvorligt. Det faktum, at vores dyrkningsbetingelser er så forskellige fra forholdene på deres voksesteder, sammen med uldlus, gør det meget svært for planterne at overleve.

De klarer sig godt, hvis man giver dem mere gødning end man ellers plejer at give kaktus eller andre Asclepier.

Al denne negative snak om vanskelighederne ved at dyrke *Cereopegia*er betyder ikke at de ikke er værd at dyrke, tværtimod.

De Sydafrikanske arter er generelt lettere at have med at gøre, og begyndere burde starte med disse for at få erfaring, før de går videre til de vanskeligere arter. Hvis de gives de rigtige betingelser, vil alle disse planter blomstre til overflod. Når man en gang er grebet af disse planters skønhed, vil man hurtigt lære at klare tabet af enkelte arter. Til sidst et godt råd: tag stiklinger af dem så hurtigt som muligt og giv dem til dine venner. Hvis din plante dør, så er chancen der for at den du gav til vennen stadig er i live!

Wim Manders

Amer 116, 5751 sw Deurne
Nederlands

(Oversættelse: Bjarne Kjempff)

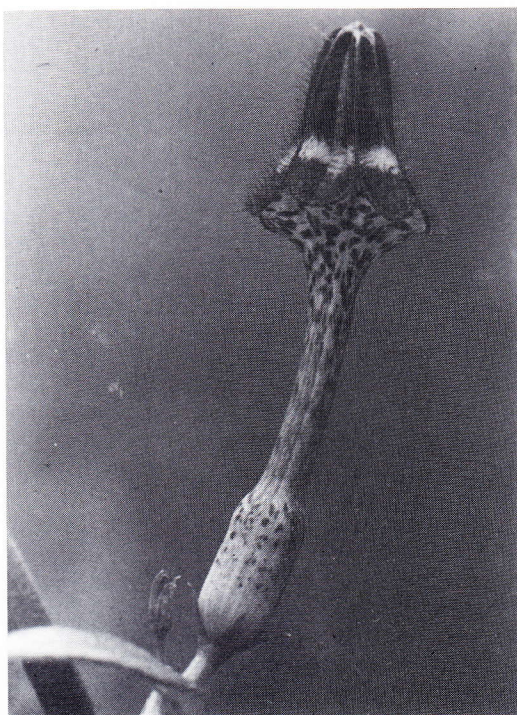
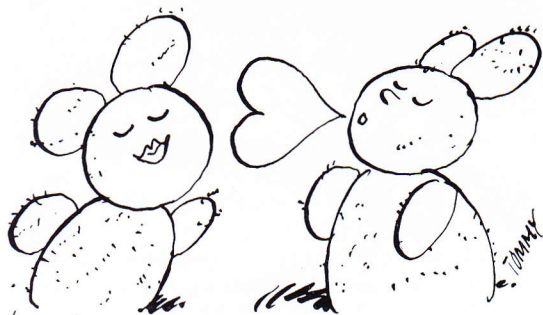
Kilder:

Dyer, R. Allen: *Cereopegia, Brachystelma and Riocreuxia in Southern Africa*, 1983 Rotterdam, Netherlands.

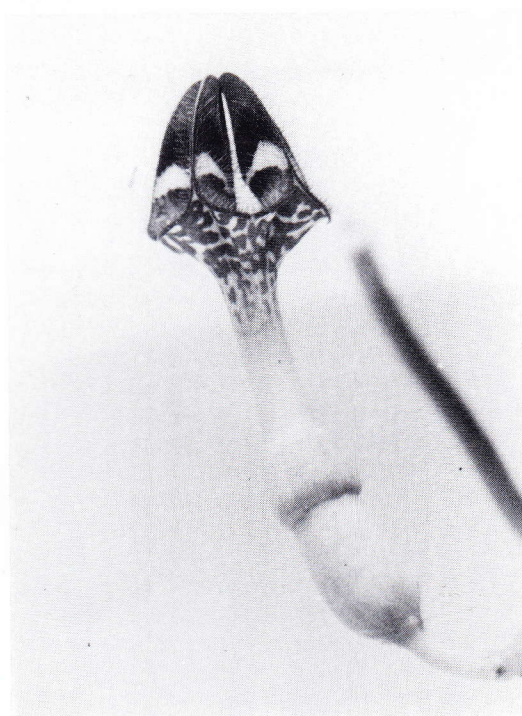
Dyer, R. Allen: *Flora of Southern Africa*, Volume 27, part 4, 1980, Pretoria S.A.

Jacobsen, H.: *Das Sukkulantenlexikon*, 1971, Jena.

Huber, H.: *Memórias da Sociedade Broteriana*, Vol. XII, 1957, Lisboa.

5. *Cereopegia gemmifera* (Wim Manders fot.)

5. *Cereopegia nilotica* (Wim Manders fot.)

6. *Cereopegia sandersonii* (Wim Manders fot.)

8. *Cereopegia volubilis* (Nancy de Boer fot.)

7. *Cereopegia somaliensis* (Nancy de Boer fot.)

fortsat fra s. 34

ønskede oplysninger ikke mere kan gives. Hvis en film bliver genfundet har man været utrolig heldig. Dog, et sådant held skal man aldrig have tiltro til. Uvisheden derved er og bliver for stor. Allerbedst er det at sikre sig så godt som muligt. Det er ikke så svært som det lyder til. Og det er efter min erfaring den bedste forebyggelse. Man skulle på hver eneste film mindst en gang medfotografere sit navn, adresse etc. Straks i begyndelsen, så man ikke senere glemmer det. Når man har gjort det nogle gange bliver det snart til en vane. Et papskilt, så stort som et postkort rækker og det er let at transportere. Blokbogstaver er mere læsbar end håndskrift (for det meste!) og en præcis angivelse af navn, adresse og by gør det muligt og lettere for de mennesker ved postvæsenet og fremkaldelsesanstalten, der skal lede efter din film. Derved har du atter været heldig, men kun takket være din egen passende omhu. Det er nemlig på dette ene dias, det kommer an.

Helmut Broogh
(Oversættelse: Bjarne Kjemppff)

Planter fra min samling

»Små sirlige grupper bestående af tætte små skud skinnende, ligesom nyfalden sne overstrøet med tusinder af karminrøde blomster funkende i duggen som små rubiner og juveler«.

Således beskrev Ehrenberg i første omgang *Mammillaria humboldtii* efter at have fundet den d. 31. december 1939 tæt ved Metztlán, Hidalgo i Mexico. *Mammillaria humboldtii* blev senere beskrevet mere præcist af Ehrenberg, og han nævner bl.a., at planten er tæt dækket af sne-hvide randtorne (ca. 80 stk. for hver areol), hvilket giver *Mammillaria humboldtii* et udseende, så man nemt kan forveksle den med *Mammillaria herrerae*. Dog vil en blomstring afsløre forskellen, idet blomsten hos *Mammillaria humboldtii* er purpurrød.

Desværre blev den plante, som Ehrenberg fandt, aldrig almindelig i handelen og har indtil for nylig været temmelig sjælden i samlinger.

En anden form af *Mammillaria humboldtii*, som har været mere udbredt blandt samlere, er en form fra bjergene i staten Querétaro i Mexico. Denne form adskiller sig noget fra Hidalgo-formen, da planten har færre torne, som iøvrigt er mere »uordentligt« anbragt, hvilket ikke giver denne form helt det samme look som formen fra Hidalgo. Iøvrigt er Querétaro-formen større og er ikke så villig til at dele sig.

Mammillaria humboldtii fra Querétaro var således absolut dominerende, og Hidalgo-formen blev næsten glemt, indtil begyndelsen af 70'erne hvor *Mammillaria humboldtii* atter blev indsamlet i Hidalgo.

I tiden herefter er planten blevet opformeret i gartnerier, og idag skulle der være gode muligheder for at få fat på den. Fornylig har jeg også konstateret, at frø af begge former er kommet i handelen.

Mammillaria humboldtii er ikke vanskelig i kultur, men kan dyrkes under de samme forhold som de fleste andre kaktus, m.h.t. temperatur- og vandingsforhold. En ting bør man dog tage hensyn til: I naturen vokser *Mammillaria humboldtii* mellem klipper af kalksten - så undgå for megen spagnum i jorden, da dette gør jorden sur, hvilket *Mammillaria humboldtii* slet ikke bryder sig om.

Opformering af *Mammillaria humboldtii* er ikke vanskelig, sålænge det drejer sig om stiklingeformering, idet sideskud villigt slår rødder. Er man

lidt fiks på fingrene, kan man også forsøge sig med podning på et hurtigtvoksende underlag, hvorved planten hurtigt vil danne mange sideskud, som så kan stikkes osv. osv. Fig. 1 viser en plante, der et år tidligere blev podet på *Selenicereus sp.* Planten var dengang kun et enkelt skud, men voksede hurtigt, således at jeg allerede et år senere kunne skære planten fra underlaget og lade den vokse videre på egen rod.

Mammillaria microbelia - fig. 2 - er en meget variabel art. Navnet *microbelia*, som betyder den »lille sol« hentyder til plantens netværk af stive gule randtorne, der giver *Mammillaria microbelia* et solskinslignende udseende. Midtortornene er stive og kan være af samme farve som randtornene, men er normalt mørkere eller helt sorte, som hos den afbildede plante. Blomsterne varierer fra creme over gul til lyserød. Planter med purpurrøde blomster bliver ofte nævnt som varieteten *microbeliopsis*, som i realiteten nok kun er en form af denne meget variable art, som iøvrigt vokser i provinsen Querétaro i Mexico.

Det jeg ovenfor har beskrevet, gør det spændende at så denne art, og specielt hvis man kan få fat på frø fra forskellige frøhandlere.

At *Mammillaria microbelia* samtidig vokser på en lidt anderledes måde, end vi er vant til med slægten *Mammillaria*, gør den ikke mindre attraktiv. Planten vokser faktisk søjleformet og i begyndelsen som solitärplante. Senere, ved en højde på ca. 15-20 cm, deler planten sig fra basis, og efterhånden som *Mammillaria microbelia* bliver ældre, danner den smukke grupper af gule søjler.

Mammillaria microbelia er en god begynderplante, som ikke stiller store krav i kultur, men kan dyrkes side om side med andre *Mammillaria*. Om vinteren tåler planten endog temmelig lave temperaturer og kan overvintres helt tørt ved temperaturer lige over frysepunktet.

Dværgarterne indenfor slægten *Echinocereus* er nok de arter, der er mest efterspurgt blandt samlere. Vi kender vel alle til pladsproblemer, så hellere 2-3 små *Echinocereus* end en enkelt stor, der som regel er temmelig kedelig at se på udenfor blomstringssæsonen.

*Echinocereus*slægten er jo kendt for sine smukke

Fig. 3: *Echinocereus pulchellus*

blomster, og alle arterne har den store fordel, at de kan overvintres ved temperaturer omkring frysepunktet - nogle endda ved flere graders frost. Mine egne erfaringer med *Echinocereus* i vindueskarmen er lig nul - men jeg må formode, at det er en temmelig dårlig ide, idet blomstringen i de allerfleste tilfælde vil udeblive, hvis planterne ikke overvintres tørt og koldt.

Echinocereus pulchellus er en af disse dværgarter, som aldrig bliver særlig pladskrævende. Plantelegemet er blågrønt, og de enkelte skud er ca. 4 cm i diameter. Med alderen deler planter sig og danner med tiden mindre grupper, hvor de enkelte skud bliver mere cylindriske.

Echinocereus pulchellus vokser i det centrale Mexico, og selvom den allerede blev beskrevet af Martius i 1828, er den aldrig blevet almindelig i samlinger. Selv Britton og Rose kendte kun planten fra tegninger og fotografier, selvom der næsten var gået et århundrede, siden Martius beskrev planten. I naturen vokser *Echinocereus pulchellus* i niveau med jordoverfladen og er delvis beskyttet mod for kraftigt sollys af det korte græs, som også findes her. Om vinteren dehydreres *Echinocereus*

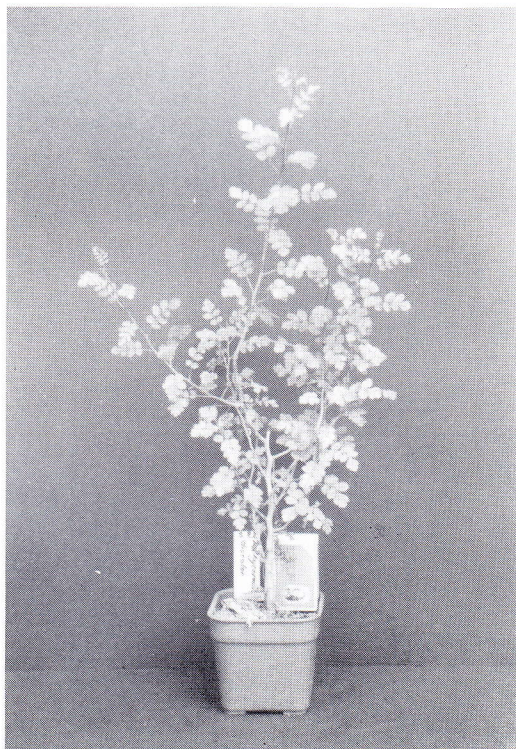

Fig. 4: *Pachycormus discolor*

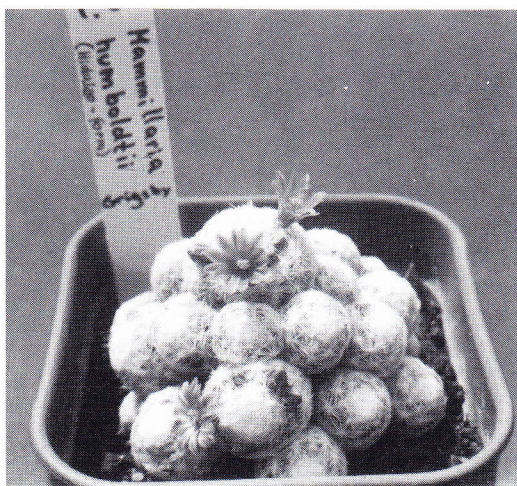

Fig. 1: *Mammillaria humboldtii* (Hidalgo form.)

Fig. 2: *Mammillaria microbelia*

pulchellus så meget, at plantelegemet skrumper og »trækkes« ned i jorden, hvor planten er godt beskyttet, indtil regnen atter kommer.

Den afbildede *Echinocereus pulchellus* (fig. 3) blev sået i 1977 og har aldrig voldt mig nogle problemer, men har blomstret siden 1981 i maj - juni måned med kønne lysrosa blomster. Kort sagt - en plante jeg kun kan anbefale, men så den selv - det er absolut det sjoveste.

Inspireret af Inge Clausens artikel i KAKTUS nr. 4 fra 1981, købte jeg nogle frø (NKS - frø) af *Pachycormus discolor* og såede disse i 1982. Resultatet af dette blev, at jeg idag har to små elefanttræer (fig. 4), som jeg indtil videre har haft succes med.

Selvom eksotiske træer fra fjerne himmelstrøg kan være nok så lunefulde, er kulturen af *Pachycormus discolor* ganske ligetil. Planten ynder rigelig og konstant vanding sommeren igennem med nogen næringstilførsel. Ved eventuel manglende vanding i en varm sommerperiode, hvorved jorden udtørres, medfører at elefanttræet hurtigt taber alle sine blade. Det eneste, man kan gøre i en sådan situation, er at genoptage vandingen - så varer det såmænd ikke længe, før planten igen danner nye blade. *Pachycormus discolor* tager ikke skade af en sådan behandling, blot må man regne med, at tilvæksten i den sæson bliver en smule forringet.

Om vinteren skal *Pachycormus discolor* holdes tørt og må meget gerne placeres køligt. Mine egne planter overvintres helt tørt ved temperaturer på 2° - 5°C uden problemer. Planten taber naturligvis

alle bladene i hvileperioden, men allerede i det tidlige forår, når vandingen atter påbegyndes vågner *Pachycormus discolor* atter, og væksten er hurtigt igang påny.

I naturen, dvs. i Baja, bliver elefanttræet indtil 10 meter højt med tykke stammer og tykke grene. Træet er dækket af en hvid bark, som sprækker og skræller af som tynde flager i takt med træets tilvækst. Selve plantens indre er ret svampet og indeholder en tyktflydende saft, der, hvis træet såres, dækker såret og tørrer til en gummiagtig substans.

Gamle træer blomstrer (kun i naturen?) med et stort antal blomster i farverne lyserød eller gul.

Selvom jeg selv foretrækker at dyrke mine træer med rigelig vanding og minimal beskæring, så må et træ som *Pachycormus discolor* også være en lækkerbidsken for enhver bonsai-entusiast. Planten behøver ikke at blive vandet dagligt, således som de fleste traditionelle bonsaitræer gør og kan som allerede nævnt tåle total udtørring i længere perioder. Når man endvidere tager træets udseende i betragtning, skulle det være muligt at skabe et yderst harmonisk og spændende elefant-miniaturetræ.

Alle fotos af Finn Larsen.

Finn Larsen
Kærvej 5, Hellested
4652 Hårlev

Kilder: *Cactus and Succulent Journal* nr. 6, 1978 og nr. 4, 1979.

BØGER OG TIDSSKRIFTER

Cereopegia, Brachystelma and Riocreuxia in Southern Africa

af R. Allen Dyer.

Forlag: A. A. Balkema, P. O. Box 1675, Rotterdam, Netherlands. 1983.

Format: 25 × 18 cm.

Indhold: 274 sider med 20 plancher i farver, 125 s/h illustrationer, der består af fotos, kort og tegninger. Indbundet.

Pris: 85 Gylden. Sendes på international postanvisning til forlaget.

Mennesker, der er interesseret i Asclepiaer (og alle der en gang har set nærmere på deres blomsters opbygning vil have svært ved at undgå dette) spørger mig ofte om litteratur, der handler om deres favoritplanter. For Cereopegiaernes vedkommende har det været et vanskeligt svar hidtil. Men siden R. Allen Dyer har udgivet sin bog: *Cereopegia, Brachystelma and Riocreuxia in Southern Africa*, kan botanikere og lægmænd nu komme i besiddelse af en god bog om disse planter.

Som bogens titel siger omhandler den 3 slægter fra Sydafrika. Af *Brachystelma* er beskrevet 69 arter, af *Cereopegia* 51 og af *Riocreuxia* 8 arter. Planterne er beskrevet på en bekvem måde både for botanikere og lægmænd. I tilskud til beskrivelserne giver Dyer andre informationer, anekdoter, etc. om planterne, som gør bogen til en fornøjelse at læse, og som ofte letter identifikationen. Til det sidstnævnte hjælper også de strålende illustrationer af næsten hver eneste art beskrevet i bogen. Især skal nævnes de fine farveplancher, alle af høj kunstnerisk standard. Også med hensyn til det grafiske er bogen af høj kvalitet.

Før udgivelsen af Dyers bog stammede vores viden om *Cereopegia*er fra Hubers arbejde (1957). Han baserede sit arbejde på herbariemateriale, og det medførte en masse spørgsmål. Dyer, der har trukket sig tilbage fra Botanical Research Institute of Pretoria, baserer ikke sine konklusioner alene på herbariestudier, men har selv udført en masse feltstudier og har haft stor hjælp af dygtige entusiastiske samlere. Denne begejstring kan illustreres ved at nævne, at nogle arter er blevet lokaliseret ved hjælp af helikopter.

Denne bog er en nødvendighed for alle, der er interesseret i *Asclepiaer*. For dem, der har en

svaghed over for *Cereopegia*er, vil den være en stor hjælp til bedre forståelse af disse planter. Tilbage er det håb, at udgivelsen af denne bog vil opmuntre andre til at gøre som Dyer, - en grundig gennemgang af arter fra disse slægter fra andre territorier (Madagaskar, Østafrika, Asien).

Wim Manders

(Oversættelse: Bjarne Kjempff)

Literaturschau Kakteen

Udgivet af: Kulturbund der DDR. Zentrale Kommission Vivaristik des Präsidialrates, Zentraler Fachausschuss Kakteen-Sukkulenten, Johannistrasse 5, 1040 Berlin.

Den foreliggende udgave udkommer desværre med stor forsinkelse. Det er let at tilgive når man vurderer kvaliteten af denne information: Det er det bedste, vedkommende faglige materiale, der kommer til os fra et østland. Det er det eneste, der opnår international standard. Desto mere bedrøveligt er det, at vi må tage til efterretning, at dette bliver det sidste nummer. Det synes ufatteligt, men er desværre sådant. Vi kan kun håbe på, at den ansvarlige Kommission (det er nemlig ikke redaktionens skyld) kommer på andre tanker, da der ikke ville findes nogen »erstatning« for »Literaturschau Kakteen«. At tro dette ville være forkert og meningsløst. Rækkevidden af denne beslutning er vist ikke blevet erkendt.

I dette nummer findes en fuldstændig fortegnelse over 1490 FR-numre (Friedrich Ritter) i rækkefølge og derfor lette at slå op i. Det rigelige og teknisk fremragende udførte billedmateriale viser her i farver de billeder fra Ritters 4 binds værk, *Kakteen in Südamerika*, der ellers kun ses i sort/hvid. Udgivelsens høje kvalitet fortjener særlig meget ros, da forfatterens eget materiale befinder sig i en meget dårlig tilstand. (Dette ved jeg, da jeg selv har set dette). For denne præstation fortjener redaktionen og trykkeren stor anerkendelse. Det var mere end man på forhånd kunne have forventet.

Desto smerteligere er kendsgerningerne, at en videreudgivelse på den nu velkendte måde ikke mere vil finde sted.

Helmut Broogh

(Oversættelse: Bjarne Kjempff)

MEDLEMMERNES HJØRNE

BREVKASSEN

Fru Annelise Pedersen, Bullerup på Fyn beder om oplysning, hvor frilandskaktus, Yucca og sjældne Agaver kan købes. Da det af fru Pedersens brev fremgår, at hun har været »Danmark rundt« uden at finde de ønskede planter, opgives har navn på nogle tyske gartnerier:

Vedr. Agaver til: Fru Marga Leue, Ilmes Mühle, D-6419 Hannetal.

Vedr. frilandskaktus til: Hr. Erich Maier, Hansell 155, D-4401 Altenberge.

Såvel Agaver, Yucca'er og frilandskaktus findes i planteliste hos: Max Schleipfer, D-8901 Neusäss, Augsburg.

Hans Keil

PS: Der findes dog gartnerier i Danmark med sjældent plantemateriale:

P.C.O. Nørgårds Planteskole, Sundby Mors, 7950 Erslev, telf. (07) 74 60 84.

Spørgsmål:

Blot nogle spørgsmål ang. *Pygmaeocereus bylesianus*. Jeg har en plante, som jeg i 1975 købte hos Uhlig. Den har blomstret hvert år siden 1978 i mistbænk. Det er formodentlig usædvanligt. Men i '82 satte en af blomsterne frugt og frø. Der var ca. 15 frø, og 9-10 spirede. Det gik desværre til hen ad vejen. Hverken frugt eller frø er beskrevet i »Das Kakteenlexikon« eller »Die Cactaceae«, hvor frugten benævnes »ukendt«. Er de omtalte værker bare forældede, eller er det et interessant tilfælde? Der må være tale om selvbestøvning, da det andet eksemplar, jeg har, ikke blomstrede i 1982. Jeg har iøvrigt et farvefoto af frugten.

Gunnar Clausen

Havrevej 12, 2700 Brønshøj

Svar:

Når det vi i dag ved om *Pygmaeocereus*, er ufuldkomment, skyldes det ikke, at »Das Kakteenlexikon« og »Die Cactaceae« er forældede, men at disse dværgcereus'er først i 1957 fik slægtsrang af Harry Johnson og Curt Backeberg, og at der kun findes to ægte repræsentanter for slægten nemlig *P. bylesianus* ANDREAE & BACKBG. og *P. rowleyanus* BACKBG., mens den af Backeberg beskrevne *P. densiaculeatus* - en meget sær-

præget plante i kaktusverdenen - efter en beretning i det tyske kaktusblad KuaS har blomstret i tyske samlinger, og nu snarere skal indordnes under *Haageocereus*. Slægten er altså meget ung, den er meget lille, og dertil kommer, at den træffes sjældent i samlingerne. Af disse tre grunde har og er kendskabet til *Pygmaeocereus* endnu ikke klaret i alle detaljer, og det gælder især kendskabet til frugterne. Det er sket ikke så få gange inden for kaktusforskningen, at lægmænd har kunnet præstere at levere værdifulde iagttagelser og supplerter. Har man på fornemmelsen, at man med en plante er på sporet af noget nyt, skal man endelig - som Gunnar Clausen - tage billeder og ikke spare med notater. At en *P. bylesianus* sætter frugt, er nok et interessant tilfælde.

Hans Keil

KØB - SALG - BYTTE

Købes: Følgende kaktus har interesse, evt. som stiklinger. *Trichocereus validus*, *peruvianus*, *pachanoi*. *Lophophora williamsii*, *diffusa*. *Ariocarpus kotschubeyanus*, *retusus*, *fissuratus*. *Pelecophora asseliiformis*. *Coryphantha macromeris*, *compacta*. *Cereus pecten-aborigium*. *Echinocereus triglochidiatus*, *paucispinus*. *Mammillaria micromeris*, *heyderi*. *Epithelantha micromeris*. *Mammillopsis senilis*.

Skriv et brev om hvilke arter du vil sælge. Angiv tlf. nr. hvis et sådant haves.

Søren Olsen

Østerdalen 20 G, 5260 Odense S.

Sælges: 300 kaktuslysbilleder, bl.a. de NKS serier om *Mammillaria* og *Echinocereus*, med tekst, alle i GEPE-rammer og arkivkasser, 300 kr. The New Haworthia Handbook, ubrugt, 100 kr. The National Cactus and Succulent Journal, 1975-83, ialt 35 numre, 100 kr. Kakteen u. andere Sukkulenter, 6 nr., 10 kr.

Frø: 120 forskellige arter i Levende Sten. Pr. portion 2 kr. + porto. Rabat ved køb af mindst 10 forskellige. Mange varianter.

Ib Holm

Kirkebakvej 52, 8800 Viborg
telf. (06) 61 18 05

Kredsrepræsentanter:

Norge: Cees Rijk van Ravens, Karisveien 122, 2013 Skjetten, telf. (02) 74 04 03.
Sørlandet/Norge: Per Arvid Åsen, Kantarellstien 4, N-4600 Kristiansand.
Østlandet/Oslo: Lars B. Woldseth, Sagmesterveien 66, 1414 Trollåsen, telf. (02) 80 61 83.
Finland: Guy Söderman, Sandarvsvägen 24 B 9, 00900 Helsingfors 90.
Sverige: Torbjörn Haldammen, PL 2337, 170 90 Fjärdhundra, telf. 0171 - 915 74.
Sydsverige: Kjell-Erik Nilsson, Axel Danielssons väg 306, 214 82 Malmö, telf. 040 - 139944.
Sydslesvig: Holger Schönfeld, Lærkevej, D-2391 Hvilenberg, Sydslesvig.
Nordjylland: Dorthe Møller Jensen, Døvnældevej 10, 9800 Hjørring, telf. (08) 92 48 45.
Vestjylland: Erik Holm, Fruehøjvej 36, 2. tv., 7400 Herning, telf. (07) 12 32 82.
Sønderjylland: Thomas Nissen, Simmerstedvej 91, 6100 Haderslev, telf. (04) 52 23 28.
Fyn: Ebbe Dreyer Skov, Kornmodvænget 2, 5210 Odense NV, telf. (09) 94 13 43.
Sjælland: Poul Erik Hansen, Esberns Allé 2 st., 2860 Søborg, telf. (01) 69 90 39.

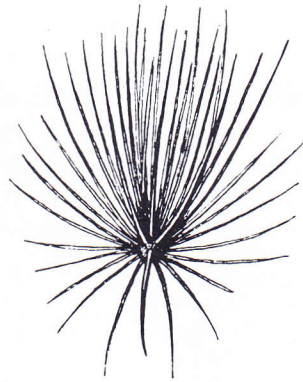
Diateket:

Palle Carlsen, Tingvej 57, DK-8543 Hornslet.

Tidligere årgange af »KAKTUS«

Nedennævnte årgange af KAKTUS kan købes ved henvendelse til Palle Carlsen, Tingvej 57, DK-8543 Hornslet, tlf. (06) 99 47 06.
Betalning: Check eller på giro nr. 2 18 22 89.

Årgang 5-8: 5 kr. pr. nr. Årgang 9-18: 10 kr. pr. nr. Følgende nr. er udsolgt: 5. årg. nr. 2, 9. årg., 13. årg., 14. årg. nr. 1.

HAR DE PRØVET

AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret?

Få et gratis prøvenr. af vort medlemsblad »Orchideen«, der kommer 10 gange årligt.

Kontingent kr. 125.

DANSK ORCHIDE KLUB

Solsikkevej 7,
4600 Køge.

INDKØBSCENTRALEN

Nordisk Kaktus Selskabs indkøbscentral skaffer pletter, gødning og andre ting, vi har brug for i vor hobby. Salg af N.K.S.-emblemer og N.K.S.-kuverter foregår også gennem indkøbscentralen. Henvendelse til:

IB HOLM

Kirkebækvej 52
DK-8800 Viborg
Tlf. (06) 61 18 05 - Giro 6 60 02 63

– næste gang De kommer til

KØBENHAVN

bør De i egen interesse besøge

Thorvald Petersen's Handelsgartneri

Jagtvej 74

her finder De det største udvalg i

KAKTUS og SUKKULENTER i alle størrelser

Kaktusgødningen SUKUROL føres

KAKTUS

Stort udvalg i frøplanter og sjældne
importplanter samt mange
arter Sempervivum, Papyrus og
andre prydgæsser.

Bent Jørgensen

Vejlegårdsvej 99 – Vallensbæk
2620 Albertslund – Tlf. (02) 64 50 95

Plantelister udsendes ikke

Allerede før De når Hamborg, kan De finde
vort kaktusgartneri

»Klein Mexiko«

Vi har et stort sortiment af interessante plan-
ter til Dem. De er velkommen til et besøg til
enhver tid, - undtagen mandag! Grupper
helst forudanmeldelse. - Ingen forsendelser.
Ny vinterlukning: Fra jul til ca. midt i marts.

KAKTUSGARTNERI »KLEIN MEXIKO«

Wolfgang Schnelle
D-2067 Reinfeld/Holstein
(Vejen Reinfeld - Bad Segeberg)

DER KAKTEENLADEN

Jörg Köpper

Loçkfinke 7 - D-5600 Wuppertal 1

Vi har et stort udvalg i artikler til vores hobby
og et stort udvalg af kaktusbøger - også
antikvariske. Skriv efter vores gratis post-
ordrekatalog og bogliste.

KARLHEINZ UHLIG

Frø - Kulturplanter - Import - Eksport
Lilienstr. 5 - Postbox 1107
D-7053 KERNEN i. R.

TILBUD:

Discocactus insignis, podet	DM 10
Gymnocalycium sutterianum	10-12
Mammillaria cannulensis	8-10
Notocactus concinnus	10-14
floricornus	20-24
Parodia culpinensis, podet	7
Sulcorebutia krahni	9-12
Euphorbia canariensis	4-10

WHITESTONE GARDENS LTD.

**Sutton-under Whitestonecliffe,
Thirsk, N. Yorks. YO7 2PZ, England**

Specialist i postordrer af kaktus og andre
sukkulenter, bøger, frø m.m. Send tre inter-
nationale svarkuponer (post) for vor fuldt
illustrerede 36 sideres prisliste, som inde-
holder verdens mest omfattende bogliste.

Ing. H. van Donkelaar

Lantje 1 a - Postbus 15
NL-4250 DA Werkendam - Holland

Betydeligt udvidet sortiment i sukkulenter,
kaktus samt andre sjældne planter. Ny plan-
teliste sendes mod forudbetaling af 3.50 hfl.
Frøliste gratis.

Alle henvendelser kan ske på dansk!